

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely, Főter 8 szám

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyitlárbea minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor
negyedévre 3 korona.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden sor után
2 fill. Petőit betűknél nagyobb, avagy
dizsabetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög-
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

Az újhelyi álhírterjesztők.

— ápr. 21.

Nem új téma, de ugyszól-
ván kimeríthetetlen az álhírek
kérdése. Különösen érdemes ez-
zel a kérdéssel nálunk Újhely-
ben foglalkozni, ahol mindenféle
vész- és álhír a háboru eddigi
tartama alatt kitűnő talajba hul-
lott s ahol igazán csak a ható-
ság lelkes erőfeszítése tudta né-
míleg korlátozni ezeknek az ural-
mát.

Pedig valóban csodálatos, hogy
még mindig akadnak, akik a há-
boru hir-hyénáinak, az álhírter-
jesztőknek ismét és ismét beug-
ranak. Hiszen már hosszú idő
tapasztalata van mögöttünk és
minden tapasztalat és kilenc há-
borus hónap minden eseménye
megtanithatott volna rá, hogy sem
mísem esik messzebb az igazság-
tól, mint a kávéházi Conrádok
bölcsesége és hirszolgálat. Ugyan
ki tudna csak egy esetet is mon-
dani, amikor ezeknek a derék
embereknek akár egyetlen kir-
adása, akár egyetlen jóslása igaz-
nak bizonyult, vagy beteljesedett
volna?

Hogy csak a legközelebbi
mutassunk rá, még jól
emlékezhetünk, milyen hévvel
és mennyi meggyőződéssel jó-
solták a háboru Cassandrái pár
hétrel ezelőtt a később, — mos-
tanában, — bekövetkezendő ret-
tenetes élelmiszer-mizériákat. A
mikor egy-két napon, a forgalom
nehézségei miatt, a város liszt-
ellátásában muló zavarok támad-
tak, már nyíltan és fennhangon
beszéltek egy kikerülhetetlenül
bekövetkezendő éhínségről, ami-
kor majd aranyért sem lesz le-
hetséges egy falat kenyérhez
jutni s az emberek le fogják ütni
egymást, hogy enivalóhoz jus-
sanak.

És íme, azóta hetek teltek
el; de az állapotok nem rosz-
szabodtak, hanem ellenkezőleg,
ma már a város lisztellátása, —
ép úgy, mint az egész országé,
— biztosítva van; s ma már a
legpesszimistább, vagy mondjuk,
a leggyávább ember is tisztában
van azzal, hogy az új termésig
semmiféle veszedelem nem fe-
nyegyet.

Még kellemetlenebbek s ta-
lán ártalmasabbak is azok az ál-
hírterjesztők, akik a hadműve-
letekre vetik magukat, azokat
magyarázzák, jósolgatják s közbe-
közbe meg nem történt állítóla-
gos hadieseményeket is költenek.

Elég esetet idézhetnénk a
multból, de itt is elég lesz a

legutóbbi eklatáns példára hivat-
koznunk, — amelylyel e hónap
folyamán lajünk már egy ízben
foglalkozott is, — hogy t. i. Új-
helyben az álhírterjesztők Hin-
denburgnak egy állítólagos új ha-
ditervét, — egy bolondgombát, —
terjesztettek nagy buzgalommal,
mely szerint az orosz hadsereget
be kell bocsátani Magyarország
belsejébe.

Hát igazán érthetetlen, hogy
épen nálunk, ahol az arra hiva-
tott hatóság, nevezetesen a kor-
mány képviselője: főispánunk
oly nagy súlyt helyez a közön-
ség helyes informálására, ilyen
bolondgombákat lehet terjeszteni.

Láthattuk és most már meg-
szokhattuk, hogy főispánunk min-
den alkalommal felismerte a kö-
zönség gyors és hű tájékoztatá-
sának fontosságát s ezért sem
fáradtságot, sem költséget nem
kimélve, ugyszólván a háboru
minden lényeges mozzanatáról
azonnal kimerítőleg felvilágosi-
tani sietett a város és a várme-
gye lakosságát. A nagyobb ese-
ményeket nyomtatott falragaszok
utján közli, egyébként állandóan
gépírással plakátok utján ismer-
teti a hadi helyzetet. Ezen kívül
is mindenképen iparkodik a kö-
zönségnek a hirszolgálat tekin-
tetében rendelkezésére állani s
aki csak hozzáfordul, bárki le-
gyen is, alapos és hiteles tájé-
koztatást kap a történetekről, a
helyzetről és a várható követ-
kezményekről.

Még nincs itt az ideje, hogy
az elismerés pálmáját a háboru
által felfokozott munkásságért
bárkinek is átnyujtsuk, —
erre majd a győzelem dicső nap-
jaiban kerülhet a sor, — de már
most bizvást rámutathatunk arra
a lelkes tevékenységre, melyet
vármegyénk főispánja ezen a té-
ren is végez. Ő, aki most, e vál-
ságos időben, éjjel-nappalát
egyaránt a közügynek szenteli, —
hiszen az utóbbi időben már la-
kását is a hivatalos helyiségébe
tette át, — ezen a téren, a ko-
moly információ terén is min-
dent elkövet, ami csak az ügy
javára szolgálhat.

Ily körülmények között iga-
zán menthetetlen naivság, ha
még mindig akad valaki, aki in-
kább a kávéházi Conrádok fe-
ceségését hallgatja; s ha az ilyen
ember aztán álmatlan éjszakákat
szerez magának: az igazán csak
a saját esztelenségét okolhatja.

A VILÁGHÁBORÚ.

(A sajtóiroda hiteles távirati jelentései).

Szünet a hadműveletekben.

Budapest, ápr. 20.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Az általános helyzet teljesen válto-
zatlan az egész arcvonalon. Egyes he-
lyeken tüzéségi harcok voltak.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A németek sikerei a nyugati harctéren

Berlin, ápr. 20.

A német nagy főhadiszállásról hivatalosan jelentik:

A Champagneban árkasztámadásunk előre jutott. Az
Argonokban a franciáknak Le Tour de Páristól észak-
ra ellenünk intézett támadása meghiúsult.

A Maas és Mosel közt a tüzéségi harc csak egyes
helyeken volt élénk. Flireynél a franciáknak egy tá-
madása tüzelésünkben összeomlott.

Croix des Carmes táján csapataink néhány erődház
felrobbantása után behatoltak az ellenséges hadállásba
és nagy veszteségeket okoztak az ellenségnek.

Avricourtól nyugatra vívott ütközetekben Ember-
neuil falut, miután ideiglenesen kiürítettük, rohammal
visszafoglaltuk.

A Vogezekekben Sill és Acker magaslatokon Metze-
raltól északnyugatra a franciáknak egy támadása
francia alpesi vadászok súlyos veszteségei mellett ku-
darcot vallott. Hartmansweilerkopf esucsára előretörve
az északkeleti lejtőn néhány száz méternyi területet
nyertünk.

A Dardanellák ostroma.

A török főhadiszállás jelentése.

Konstantinápoly, ápr. 20.

A török főhadiszállás a következőket közli:

A kaukázusi fronton Mylas környékén három-négy nap óta
a határon folyó harcok reánk nézve előnyösen végződtek. Az el-
lenséget a határra visszavettük.

Tegnap egy ellenséges torpedóflottila a Dardanellák tenger-
szorosához közeledést kísérelt meg. Bizonyosan megállapítható,
hogy két ellenséges torpedónaszádót tüzelésünk eltalált, mire a
flottila visszavonult.

Egy repülőgépnél felderítő utján Tenedos fölött bombákat
dobott az ellenséges hajókra és az ellenség tüzelése dacára sér-
tetlenül tért vissza. Tunur Hisszár nevű torpedónaszádunk e hó
17.-én az Aegei tengeren teljes sikerrel megtámadott egy angol
munició-szállító gőzöst. Az angol admirális beismeri, hogy e szál-
lító hajónak 100 katonája vízbe fullt. A támadás után torpedóna-
szádunkat angol cirkálók és torpedózuzók Chiasig üldözték. A
Tunur Hisszár legénysége levegőbe röpitette a torpedónaszádót
nehogy az ellenség kezébe kerüljön. A legénységet a chiosi
hatóságok barátságosan fogadták.

A többi hadszíntéren nevezetesebb esemény nem történt.

A tavaszi munkálatok.

A vármegyei segélyező bizottság ülése.

— ápr. 21.

A hadbavonultak családjainak segélyezésére alakult vármegyei központi segélyező bizottság egyik nem régiben tartott ülésének részletes jegyzőkönyvét most kaptuk meg s annak alapján a következőkben ismertetjük az ez alkalommal lefolyt tanácskozás érdekesebb részeit:

Az elnöklő főispán közölte a bizottsággal mindazokat, amik a bizottság legutóbbi ülése óta történtek és pedig, hogy a hadi állami segélyezés az egész vármegyében akadálytalanul megy.

Merülnek fel ugyan a segélyezések körül panaszok, ezeket azonban jegyzőkönyvbe véteti és az illetékes járási főszolgabírák útján a panaszokat megvizsgálattja és amennyire jogosak, a panaszok orvosoltatnak.

Közölte elnöklő főispán, hogy a miniszterelnök úgy kormányelnöki, mint az országos hadsegélyező bizottsági elnöki állásánál fogva melegen érdeklődik a segélyezési ügy iránt és a hozzá közvetlenül benyújtott panaszokat megvizsgálás végett rövid uton minden esetben leküldi. Ezen panaszok az illetékes járási főszolgabíráknak kiadatnak és a panaszok is szoros megvizsgálás tárgyául szolgálnak, amennyiben erre törvényes alap van, szintén orvosoltatnak. Ugyanezen eljárás követetik az Országos Hadsegélyező Bizottságtól érkező panaszokkal is.

A panaszok onnan erednek, hogy a hadbavonultak hátrahagyott családtagjai azon téves felfogásban vannak, hogy akinek a férje vagy fia hadbavonult, az után segély még akkor is jár, ha az illetőnek vagyona is van és a család megélhetése bármennyire is biztosítva van. Az ilyen panaszok természetesen célt nem érhetnek. De sok esetben olyanok is tesznek panaszt, kiknek fiai vagy férjeik 3 éves katonai tényleges szolgálatot teljesítenek, kik törvény szerint államsegélyre nem bírnak igényvel. Az ily kérvények megvizsgálás, illetőleg társadalmi segélyezés végett a helyi bizottságokhoz kiadatnak.

A bizottság mindezeket tudomásul vette.

Ezzel kapcsolatban ismételt is kifejezésre juttatta elnöklő főispán, hogy az általános segélyezés képe nem rossz, mert a segélyezettek helyzete a hadbavonulás előtti állapothoz képest nemcsak nem romlott, de javult s ennek következményeül lehet betudni azon sajnálatos tapasztalást, hogy a segélyezett asszonyok cifrázkodnak, úgy ezek, mint a családtagok a munkától elhúzódnak.

A kormány ezen irányban már rendeletet bocsátott ki, amely szerint azoktól a családoktól, akik munkálkodni nem akarnak, vagy nem dolgoznak, a segély megvonandó lesz.

Elnöklő főispán közölte, hogy ugyan ez irányban már 6 is rendeletet intézett a főszolgabírákhoz és a helyi bizottságokhoz s a főszolgabírák fel lettek hiva, hogy kísértessék figyelemmel azokat, akik dolgozni nem akarnak és a segély megvonása iránt intézkedjenek.

Miután a tavaszi munkák ideje bekövetkezett, elnöklő főispán a központi bizottság útján is felhívandóknak tartja a főszolgabírákat, miszerint intézkedjenek s a helyi bizottságok és a községi elöljáróságok útján ellenőriztessenek s feljelenitessenek azok a segélyezett családtagok, akik dacára a figyelmeztetéseknek nem dolgoznak és munkától magukat elhúzzák, — s főszolgabíró beigazolás esetén az ilyenek segélyezését időlegesen szüntesse be.

Báró Sennyey Miklós központi segélyező bizottsági tag elnöklő főispán indítványát azzal véli szükségnek kiegészíteni, hogy a községi

előljárók utasítottassanak, hogy vasárnaponként, de hétköznapokon is a falvakban doboltassák ki, hogy aki nem nem dolgozik, attól a hadisegély meg lesz vonva.

Szükségesnek tartja még azt is kidoboltatni, hogy mivel a férfimunkaerő a hadbavonulás és hadiszolgálatások folytán nagyon megesappant, úgy, hogy a tavaszi munkálatok elvégzése szinte lehetetlen, az asszony-nép a férfi munkaerő elvonása folytán végezze azokat a dolgokat, amelyek eddig a férfi végzett, t. i. szántson ökrökkel és foglalatoskodjék az ekénél. Szántás és boronálással kiküszöböltessék azon egyes helyeken megrögzött felfogás, hogy az asszonyoknak az oly munkát, amiket férfiak végeznek, teljesíteni nem illik vagy szégyen.

E célból szükségesnek véli felhívni a helyi bizottságokat és a községi előljárókat, miszerint világosítsák fel a népet, hogy az asszonyra nézve a férfi munka végzése nem szégyen, hanem most kötelesség, mivel nagy érdek fűződik ahoz, hogy minden talpalatnyi föld bevetve és megmunkálva legyen, mert csak úgy lesz mindnyájunk megélhetése biztosítható, ha lesz elegendő termény: ez pedig csak úgy érhető el, ha mindnyájan vállvetve, asszony gyermek és férfi, kiki tehetsége szerint egyaránt dolgozni fognak.

Dr. Szirmay István felszólalásában előadja, hogy miután a vármegye alispánja a segélyezési ügyekben a felmerült panaszok meghallgatásával és elintézésével őt bízta meg, nagyon sok esetben tapasztalta, hogy a nép között az a téves felfogás van elterjedve, hogy azok, akik napszámba járnak és állandó keresetük van, segélyt nem fognak kapni és ez is oka annak, hogy az asszonyok a dologtól huzódnak.

Eppen erre való tekintettel szükségesnek tartja szintén kidoboltatni és plakátroztatni, hogy aki dolgozik és munkába jár, attól nem hogy megvonatnak a segély, hanem még jobban megerősíti a segélyre való igényét.

A bizottság úgy a főispán, mint báró Sennyey Miklós és dr. Szirmay István indítványához hozzájárult.

A bizottság ezután a hadsereg számára a fémek gyűjtését célzó akcióról s még több kisebb ügyről tanácskozott s az érdekes ülés több órai beható megbeszélés után ért véget.

A rokkantakért.

Rendezünk „füsttellen” napokat.

— ápr. 21.

A hőskötemények korát éljük.

Minden napnak megvan a maga eposza és korunk minden népe bámulattal csodálja a magyar nemzet hősiességét.

A jövő költőinek liráját a magyar vitézek dícsősége ihleti meg és mint most a római félistenekről szavaljuk a klasszikusokat, az elkövetkezendő korok generációi a mi katonáinkról zengő tanköteményeket szavalnak majd.

Az idő eltűnteti élet-halál harcunk borzalmas tónusait. Symbolum-má nemesülve, történelmi fényben fog ragyogni időtlen-időkig.

Nekünk azonban, akik ezt a csodás történelmet csináljuk, a büszke öntudat eszmei gyönyörűségén kívül a valóság minden gyötrelmét is el kell szenvedni, úgy, ahogy azt a háboru reánk zudítja.

A diadalének akkordjaiba diszszonáns hangok is vegyülnek. A sebesültek jajgatnak. Az özvegyek zokognak. A rokkantak panaszkodnak. A vért beissza a szomjas föld, a nyomort és szenvedést azonban nekünk kell megszüntetnünk.

A kultúra két szervezetet adott az emberiségnek, hogy az élet terhét a közösség erőgyűjtésével megosztassa. Az állam és a társadalom szer-

vezetét. Erre a két szervezetre szakad minden probléma, amelyet a háboru felidéz. Ennek a két szervezetnek kell minden kérdést megoldani, minden zavaró motívumot elrendezni. Az állam szervezetét most még az állam létének megvédelmezése foglalja el, de a társadalmi szervezet már megkezdte a bonyodalmakat elrendező munkáját.

Az állam és a társadalom jövőjét ez idő szerint a legsúlyosabban terheli a rokkant-ügy. Azoknak a hőskönek a dolga, akik a hazáért, az államért, a társadalomért küzdve megrokkantak, munkaképtelenné lettek.

Az Augusztá-alap, amely Augusztá királyi hercegasszony fővédőségével és Lónyay Sándorné igazgatásával a magyar társadalmat a háboru terheinek könnyű elviselésére szervezi, kezébe vette a rokkantak ügyének intézését és országos rokkant alapot létesít.

A nagy cél felé május elsajén teszi meg az első lépést. Budapesten május elsajén füsttellen-napot rendez. Új ötlet, érdekes és a nagy idők szelleme: az áldozatkészség és önmegtartóztatás érvényesül benne.

Az Augusztá-alap azzal a kéréssel fordul a főváros közönségéhez, hogy ezen a napon ne dohányozzék, hanem azt az összeget, amelyet naponta dohányzásra költ, adja a rokkant-alapnak. Aki pedig egy napra sem tud lemondani szenvedelméről, dohányozzék, de a rokkantakért. Fizessen füst-adót. Az Augusztá-alap 20, 50 filléres, 1, 2, 5, és 10 koronás füst-adó passe-partout bocsajt ki erre a célra.

Május elseje eddig a tavasz örömei és a szociáldemokraták agitációs napja volt. Az idén a háboru rokkantjaié lesz! Az ország fővárosa pedig példát mutat a vidéknek, amelyet az egész országnak követni kellene. Alakuljon minden városban nálunk is — bizottság, amely a rokkant alap javára rendezzen egy füsttellen-napot. Hatóságaink lépjenek érintkezésbe az Augusztá-alappal a mozgalom egyöntetűsége érdekében.

A rokkantak ügye országos ügy. A mozgalomnak országos jellegűnek kell lenni.

HIREK.

Báró Kazy József

Királyi kitüntetés.

— ápr. 21.

Vármegyénk és városunk közönsége előtt aligha irhatánk le szimpáthikusabb, jösesőbb hirt, mint amiről e helyen számot adunk:

Öfelsége garamveszelei báró Kazy József államtitkár, szolgálaton kívüli viszonybéli magyar királyi őrnagynak a Ferencz József rend tiszti keresztjét a katonai érdemkereszt szalagján, az elenséggel szemben kitűnő szolgálata elismeréséül, adományozta.

Egy egész férfit, tökéletes embert ért ez a kitüntetés, amely széles körökben kelt osztatlan örömet, de különösen kellemesen érint bennünket, akiknek országgyűlési képviselőnkre s meghitt, igaz, atyai barátunkra mosolygott le a királyi elismerés.

A háboru nemcsak sok új értéket hozott felszínre, de a meglévő értékeinkre is tisztultabb fényvetetett rá. Báró Kazy József igaz magyarsága, éggő honszeretete és férfias bátorsága is ezekben a napokban ragyogott fel gyönyörű fényvel s forrasztotta velünk meg szorosabban össze ezt az igaz embert. A háboru első pillanatától, dacára az ország kormányában elfoglalt állásának, a haretérre ment s megosztotta a mi fiainkkal a háboru nélkülözéseit és

szenvedéseit. De nemcsak maga életét ajánlotta fel, de odaadta a hazának azt is, ami még ennél is drágább volt számára: fiát, a daliás ifjút, aki a dícsőséges limanovai csatában hősi halált szenvedett.

Amint vele sirtünk akkor, úgy most együtt örvendünk példátlanul megszeretett képviselőnkkel a szép királyi elismerés felett s kívánjuk, hogy még hosszú időn át dolgozhassék a haza javára s kárpótolja a sors, amennyire emberileg lehetséges, a háboruban őt ért rettenetes csapásért.

— Szerencs volt főjegyzője meghalt. Mint a szerencsi járási jegyzői egyesület tagjai mély megilletődéssel jelentik, ónodi Csuka Miklós Szerencs nagyközség nyugalmazott főjegyzője Szerencsen e hó 15. napján rövid szenvedés elhunyt. A megboldogult földi maradványait f. hó 17-én helyezték nyugalomra nagy részlet mellett.

— Szőlősgazdák figyelmébe. A szőlészeti és borászati szakosztály figyelmézeteti azon szőlőbirtokosokat, kik a jegyzett rézgálic árát még be nem fizették, hogy a rézgálic árát 3 napon belül a Sátoraljaujhelyi Tárarepknéznárnál fizessék be, mert ellen esetben rézgálicot nem kapnak.

— Május elsajén nem lesz munkaszünet. A magyarországi szociáldemokrata-párt vezetősége e napokban tárgyalta május elseje megünneplésének kérdését és a Szakszervezeti Tanácsesal egyetértően kimondotta, hogy az idén május elsajén nem lesz kötelező munkaszünet és tüntető felvonulást sem tartanak. A pártvezetőség erre az elhatározásra a német és osztrák testvérpártokkal egyetértésben jutott. Az osztrák szociáldemokrata-párt hasonló határozatot hozott.

— A városi moziban ma, szerdán este különösen érdekesítő előadás lesz. „Egy éj a harcmezőn,” ez a címe a moztéchnika egyik legújabb és legújabb alkotásának, mely a mai világháboru véres jelenetei között mutat te egy izgató drámát. A 2 felvonásos darabot a legkitűnőbb színészek játszzák. Ezenkívül még 6-pompásnál pompásabb film kerül ma este színre, úgy, hogy a közönség bizonyára ma is zsufozásig megtölti s teljes megelégedéssel fogja élvezni a mozit.

Dr. Bródy Kálmán

ügyvédi irodája

május 1-étől a széna-piacz

(Meczner Gyula-utcza 8. sz. alatt.)

Főszerkesztő és lapfajadonos: Éhlert Gyula

Felolós szerkesztő: Teleky Sándor.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

A sátoraljaujhelyi gyümölcs-faiskolában több alma, szilva, meggy és kajszinbaraczk nemes ojtvány és több ezer akác-csemete eladó.

Venni szándékozók a m. kir. állami erdőhivatalhoz (Vármegyei ház) közvetlenül forduljanak.

M. kir. erdőhivatal.

Sátoraljaujhely, 1915. április hó 18-án.

Ujfalussy Mihály,
m. kir. erdőtanácsos.